[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

[redacted]

Aan Minister van SZW

Datum
21-10-2025

Onze referentie
2025-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Bijlage(n)
3

nota

Kamerbrief Voortgang reductie werknemers zonder actieve pensioenopbouw

Aanleiding

In de Wet toekomst pensioenen (Wtp) is opgenomen dat in 2028 het aantal werknemers zonder actieve pensioenopbouw (de zogenoemde witte vlek) gehalveerd moet zijn ten opzichte van 2019. In dat kader heeft het CBS op 29 september de nieuwste cijfers over het aantal werknemers zonder actieve pensioenopbouw gepubliceerd, dit betreft de stand van december 2023. U bent hier al over geïnformeerd middels een nota. Ook heeft de Stichting van de Arbeid (StvdA) op 31 oktober haar definitieve voortgangsrapportage aan u toegezonden. In deze brief gaat u op beide zaken in.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om de Kamerbrief samen met de definitieve voortgangsrapportage van de StvdA te laten verzenden naar beide Kamers.

Kernpunten

In bijgevoegde Kamerbrief wordt ingegaan op de voortgangsrapportage van de StvdA, worden de meest recente cijfers van het CBS geduid en wordt het vervolgproces toegelicht. Deze Kamerbrief is reeds voorgelegd aan de Subwerkgroep Witte vlek van de StvdA.

Voortgang reductiedoelstelling

Jaar	Totaal werknemers	Werknemers zonder pensioen	% verhouding	Jaar op jaar ontwikkeling
2019	6.983	936	13,4%	
2022	7.250	756	10,4%	-60 (-1%-punt)
2023	**7.317**	**680**	**9,3%**	**-76 (-1,1%-punt)**
2027[1]		*468*	*Doelstelling*	

Voortgang reductiedoelstelling (aantallen x 1.000)

Eind 2019 was 13,4% (936.000) van de werknemers geen actieve deelnemer in een pensioenregeling. Eind 2023 betrof dat 9,3% (680.000) van het totaal aantal werknemers. Hiermee heeft de daling van het relatieve aandeel werknemers

[1] Het wetsartikel noemt 1 januari 2028 als einddatum datum voor het behalen van de reductiedoelstelling. Het CBS hanteert echter 22 december van het kalenderjaar als peildatum. Daarom is in deze tabel 2027 opgenomen.

zonder pensioenopbouw verder doorgezet, alsook de daling in absolute zin. Deze afname is gedeeltelijk toe te schrijven aan de maatregel die per 1 juli 203 van kracht is gegaan waarbij de wachttijd van uitzendkrachten voor toetreding tot de pensioenregeling is afgeschaft.

Voortgangsrapportage StvdA

- U sluit in de brief aan bij de conclusies van de voortgangsrapportage: de StvdA is positief over de gerealiseerde reductie, maar blijft zich inspannen om het aantal werknemers zonder actieve pensioenopbouw verder te verkleinen. Om de in de Wtp opgenomen reductiedoelstelling (halvering van het aantal werknemers zonder actieve pensioenopbouw in 2028 ten opzichte van 2019) te behalen blijft continue inspanning nodig van alle partijen.
- Voor SZW waren er nog een drietal openstaande actiepunten uit het Aanvalsplan van de StvdA. Hierop geeft u een stand van zaken.

CBS-cijfers

- Ten aanzien van de CBS-cijfers gaat u in op de daling en de oorzaken daarvan:
    - Het aantal werknemers zonder pensioen is weer in zowel absolute als relatieve zin afgenomen ten opzichte van eind 2022. Eind 2023 waren er nog 680.000 werknemers die geen aanvullende pensioen opbouwden.
    - Per 1 juli 2023 is de wachttijd van uitzendkrachten voor toetreding tot de pensioenregeling afgeschaft. Met de afschaffing van de wachttijd is het aantal uitzendkrachten zonder actieve pensioenopbouw in 2023 mede nog verder gedaald naar 9 duizend (3%) uitzendkrachten zonder actieve pensioenopbouw.
    - Dit verklaart niet alles, een deel van de reductie kan ook komen vanwege bredere arbeidsmarktontwikkelingen of door groter pensioenbewustzijn vanwege de Wtp.
- U gaat ook in op groepen met bepaalde achtergrondkenmerken waar vaker geen (tweede pijler) pensioen wordt opgebouwd. Bij veel van de achtergrondkenmerken is een significante afname waarneembaar. Eén groep blijft – zoals ook al vorig jaar gemeten – achter: werkgevers met minder dan 10 werknemers, de zogenaamde kleine werkgevers die niet onder een verplichtstelling vallen. Het aanvalsplan van de StvdA dat uitgevoerd wordt, richt zich ook op deze groep. Desondanks blijft het een moeilijk te bereiken groep. Er is hier blijvende aandacht vereist.

Vervolgproces

- In de wet is vastgelegd dat een tussenevaluatie van het behalen van de wettelijke reductiedoelstelling zal plaatsvinden op basis van de cijfers van 2024. Naar verwachting zullen die in 2026 beschikbaar komen. Op basis van die voortgang zal de Kamer weer geïnformeerd worden. Op dat moment kan gekeken worden of er een aanvullend pakket aan maatregelen benodigd is voor het behalen van de reductiedoelstelling, waarbij indien de voortgang onvoldoende op schema ligt ook de mogelijkheid van een pensioenplicht wordt onderzocht.
- In de recent gepubliceerde cijfers is ook gekeken naar de mate van adequaatheid waarin de verwachte pensioenaanspraken het inkomen bij pensionering kunnen vervangen. Dit bevat veel extra gegevens, deze

vergen nadere bestudering en zullen in het voorjaar van 2026 in een aparte Kamerbrief worden geduid.

Toelichting

- Eind 2019 was 13,4% (936.000) van de werknemers geen actieve deelnemer in een pensioenregeling. Eind 2023 betrof dat 9,3% (680.000) van het totaal aantal werknemers.
- In 2019 was het aantal uitzendkrachten zonder actieve pensioenopbouw nog 138 duizend (32%). Mede door de verkorting van de wachttijd van 26 weken naar 8 weken per 1 januari 2022 is dit aantal verlaagd naar 44 duizend (11%). Met de afschaffing van de wachttijd is dit aantal in 2023 mede nog verder gedaald naar 9 duizend (3%) uitzendkrachten zonder actieve pensioenopbouw.
- In het aangescherpte aanvalsplan van de StvdA is bepaald dat een tussenevaluatie plaats zal vinden op basis van de CBS-cijfers uit 2024. Deze cijfers worden in 2026 verwacht en dan zal ook de tussenevaluatie plaatsvinden. Als blijkt dat men onvoldoende op schema ligt om de doelstelling te behalen, zullen kabinet en sociale partners een pakket aan aanvullende maatregelen afspreken. In ieder geval wordt dan de mogelijkheid van een algemene pensioenplicht *onderzocht*.

Overige onderwerpen

- In de Kamerbrief wordt ook kort ingegaan op een nulmeting van het CBS van de pensioenopbouw van zelfstandigen, conform aanbevelingen van het IBO Pensioenopbouw in balans. Conclusies hieruit kunnen pas bij een volgende meting getrokken worden.
- Daarnaast wordt ook kort stilgestaan bij het in hetzelfde IBO aangekondigde vervolgonderzoek naar netto vervangingsratio's dat in de loop van 2026 wordt verwacht.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief Voortgang reductie werknemers zonder actieve pensioenopbouw	Verzenden aan TK	Bijlage bij afschrift aan EK
2	Afschrift Kamerbrief aan Eerste Kamer	Verzenden aan EK	
3	Voortgangsrapportage Aanvalsplan Witte vlek StvdA 2025	Verzenden aan TK en EK	